

občinstvo razdelila. Tako se je končalo staro leto v prijetni veseli družbi, za kar gre hvala v prvi vrsti čitalničnemu odboru in pevcem pod vodstvom g. Stöcklina, v drugi vrsti pa tudi gostilničarju g. Tanku, ki si z dobrim vspehom prizadeva vstrezati željam gostov. — Gosp. Nolli je v imenu Zagrebškega „Sokola“ poslal telegrafičen pozdrav.

— (*Slovensko gledališče.*) Jutri na sv. treh kraljev dan se bo kazala burka „Čevljarska učenca“, v kateri ima naš komik gosp. Kajzelj jako hvaležno nalogo. Zato se je nadjati polnega hrama.

— (*Nemškemu gledališču*) kljenka! Podvzetnik njegov Schwabe, s toliko glorio v jeseni sprejet, je s koncem leta popustil ravnateljstvo, češ, da zaradi deficita ne more nadalje ravnati gledališča. To je bil vdarec z jasnega neba na nemški „teater-comité“ in vstal je velik hrup v Izraelu. Načelnik komite-a je letal od Poncija do Pilata, kazinarji so vtikali glave skupaj, kakor ovce, kedar grmi, in tudi deželni odbor je moral vmes seči. Sklep je neki zdaj ta, da „teater-komité“ vzame ravnateljstvo v svoje roke, — da bivšega trgovca Žigona postavi na čelo artističnemu vodstvu, — da se operisti razpustijo, in one nedelje, ko ima dramatično društvo slovenske predstave zvečer, bode popoldne nemško gledališče — ako ne bo dramatično društvo, do česar ima pravico, protestovalo zoper tako očitno motenje svojih večernih predstav. Mnogo meščanov smo gledé na ta gledališki „krach“ slišali vprašati: čemu neki so vsi kontrakti, če tudi desetkrat na tanko sitice dejani, s takimi ljudmi, ki denar za prodane deželne lože v svoj žep vtaknejo, — ki abonement na zaprte sedeže za celo sezono prodajo, za gledališče najbolji čas do pusta za svojo korist porabijo, potem pa revne svoje igralce popustivši gredó rakom zvižgat? Vpraša se pa po pravici tudi še to: ali je ugodno za deželno gledališče, da se kak tako imenovani „teater-komité“ polastuje pravic, ki gredó le deželnemu zastopu, in da on, če tudi nabere nekoliko podpore podvzetniku, drega in sega vmes kakor „Staat im Staate“, in da — kriv ali nedolžen — pride na sum, da nemški podvzetnik, izprva volján kakor maslo slovenskemu gledališču, mu potem raznotere zapreke stavi, kakor jih je stavil žid Schwabe z židovsko svojo kolonijo?

— (*Pobirki iz časnikov.*) Goriški „Glas“ naznanja v zadnji številki lanskega leta, da z novim letom neha izhajati. Vzrok temu je „sprava“ Staro- in Mladoslavencev na Goriškem, kateri bodo imeli za naprej le en list, „Soča“, ki se bo skupnemu načelu primerno spremenila ali poboljšala. Vse to je prav veselo, ako bi bilo v resnici tako, kakor se vidi. Al v isti številki „Glasa“ nahajamo nek „program“, ki je bil podlaga „spravi“, in v tem besede, ki se nam — ne moremo drugače reči — čudne zdé. Po pogodbi „sprave“, katero so možje obojne stranke podpisali, imate nehati obe dosedanji politični družbi „Gorica“ in „Soča“ ter vtopiti se v novo, „Sloga“ imenovano, ki pa se ne vtika v strogo verske zadeve in ne bode nič učinilo, kar bi znalo žaliti slovenskemu narodu priljubljeno vero.“ To društvo bo izdajalo list „Soča“, čegar vredništvo se zaveže, „da list „Soča“ nima razpravljati cerkvenih ali verskih vprašanj, in toraj nima delati propagande za vero, za njene zavode ali za duhovenski stan (!); na drugi strani pa tudi ne sme kritikovati (!?) vere, njenih zavodov ali duhovenskega stanú.“ V tem ima biti list „popolnoma objektiv“, se ne bo „potezal za taka vprašanja“ itd., ampak prinašal „duhovenske spremembe kot gola fakta“. Da bo vse to tako, „to bode nadzoroval poseben odbor štirih udov in sicer dveh po-

svetnih in dveh duhovniških.“ Dobro, al kako bo vse to šlo! Mi si tega — naj nam „spravljeni“ Goričani ne zamerijo — ne moremo prav misliti. Krog verskih vprašanj se bo tedaj sukala „Soča“ kakor mačka krog vrele kaše; kdo pa bo branil „slovenskemu narodu priljubljeno vero, njene zavode in duhovenski stan“ sovravnih napadov? Iz „pogodbe“ je le toliko razvidno, kdo se za vse to ne bo brigal, namreč „Sloga“ in njen list „Soča“. Čudno, da se Goriška „stara“ in „klerikalna“ stranka tako „auf Gnade und Ungnade“ podá! Ne zamerite, gospôda, če po vsem tem vprašamo: Kako mislite voziti na tem poti, ne da bi koga povozili in se vendar kam pripeljali? Mi Vam želimo lepo vreme in mnogo sreče!

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Iz Dunaja. — Uradna „Wiener Zeitg.“ razglasa finančno postavbo za leto 1876, po kateri državni stroški za Avstrijo znašajo 403 milijone 170.570 gold., dohodki pa so prevdarjeni na 372 milij. 702.342 gl., tedaj primanjkuje 30 milij. 468.228 gold. Da se deloma odstrani ta primanjkuje, bo finančni minister za 11 milijonov novega dolga naredil, za ostalo primanjkuje pa bode skrbela posebna postavba. Po takem zmirrom novi dolgovi!

— Državni zbor se zopet začne 11. dne t. m. Načrt novih železnic, postavba o plači duhovnov (congrua), postavba o živinskih kugah, postavba, po kateri ima vsak okraj dobiti svojega c. k. okrajnega zdravnika, ki se bodo razdelili v niže in više okrajne zdravnike, in družega več pride v tem zborovanji na vrsto.

— „Uboga Avstrija!“ — tako moramo koj o pričetku novega leta zopet zaklicati — v dvojnih kleščah si! Od ene strani komandira jo Bismark, ki zahteva, da po njegovi trmi se morajo v Avstriji ministri taki nastavljeni, ki gredó po Pruski „gebundener Marschroute“, kakor je unidan o Schmerlingovi afairi „Prov. Corr.“ očitno ukazala, — od druge pa komandirajo jo Magjari. Ali ni to ogromna predrznost, če si upa Tisza reči: „dokler bom jaz minister, ne bo se ne zgodilo, da bi se brez dovoljenja Ogerske vlade ravnalo z Avstrijsko-ogersko armado, kakor bi se na Dunaji hotelo.“ Je li Tisza vojni gospod in kralj? — In najnovejša čudna prigodba je ta, da so o božiču imeli Ogerski ministri na Dunaj priti zaradi važnih razprav, pa jih ni bilo; šli so potem naši ministri v Pešt, al opravili niso nič. Zaradi tega je celó oficiozni „N. Fremdenbl.“ ves zbežan in pravi, da utegne vse ministerstvo pasti.

Kako pa Bismark in Magjari v prisrčni prijaznosti pod pazduho postopajo, kaže telegram iz Dunaja v „Politiki“, da se v finančnih krogih govori, da se Magjarom Pruski denar ponuja za napravo samostojne denarne banke.

Iz Turškega bojišča je bilo vnovič slišati o velikih zmagah ustajnikov v Hercegovini. Srbska in Črnagoraste se neki bolj sprijaznili, Črnogorski knez je naznanil Ruskemu caru, da je njegovo življenje in prestol v nevarnosti, ako ne napové Turkom vojske.

Za Hercegovinske pribežnike je daroval gosp. Janez Janc 5 gold. 80 kr.

Popravek. V zadnjem listu lanskega leta na strani 431. pri dohodkih čitalnice namesti 4800 gold. 51 kr. beri: 4008 gold. 51 kr.